

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

SBS MANDALA TE GENT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 107805

Instelling SBS Mandala
Jozef II-straat 28 - 9000 GENT

Beleidsverantwoordelijke Lieve STALPAERT

Telefoonnummer 09 323 57 20 / 0470 21 45 03

E-mail mandala.dir@onderwijs.gent.be

Website <https://scholen.stad.gent/freinetschoolmandala>

Bestuur Stad Gent
Botermarkt 1 - 9000 GENT

Scholengemeenschap Nexus Gandae
Woodrow Wilsonplein 1 - 9000 GENT

Centrum voor leerlingenbegeleiding Stedelijk CLB Gent
Jubileumlaan 215 - 9000 GENT

Start- en einddatum doorlichting 27/01/2025 - 31/01/2025

Inspectieteam Kathleen PISMAN
Nathalie VAN DRIESSCHE
Yves VAN MOORLEGHEM

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	5
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	6
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	8
4.1	De begeleidingsprincipes	8
4.2	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	8
4.3	Mens en maatschappij in de lagere afdeling	9
5	Respecteert de school de regelgeving?	10
6	Samenvatting	11
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	11
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	12
6.2.1	De begeleidingsprincipes	12
6.2.2	De onderwijsleerpraktijk	13
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	14
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	15

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij de afstemming op het gevalideerd doelenkader, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de materiële leer- en leefomgeving en de begeleiding volgens het zorgcontinuüm tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Jozef II-straat 69 - 9000 GENT
- Jozef II-straat 28 - 9000 GENT.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Ze heeft hiervoor een eigen, sterk uitgesproken visie. De visie is zichtbaar in de schoolwerking. De teamleden kennen de visie en voelen zich verantwoordelijk om deze samen te realiseren. De school stuurt haar visie gedeeltelijk bij op basis van de evaluatie van haar werking. Ze kan de evaluatie van de effecten nog versterken.
Organisatiebeleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school ontwikkelt en voert een beleid waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. Ze gaat geregeld op zoek naar de mening van leerlingen in de klasraad en schoolraad, van de ouders door ouderbevraging en dagelijks contact. Er is een open dialoog tussen de schoolleiding en de teamleden door geregeld, structureel overleg. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. De school stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. Ze werkt samen met anderen om de schoolwerking te versterken. Ze communiceert frequent, laagdrempelig, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden.
Onderwijskundig beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Het is een groeikans om de planning en de organisatie van de onderwijsleerpraktijk, specifiek voor Mens en Maatschappij, te richten op de realisatie van een volledig aanbod met aandacht voor de verticale en horizontale samenhang van de doelen. De school zet in op de nodige financiële en personele middelen. De middelen voor het versterken van gelijke onderwijskansen zijn transparant door de inzet van de SES-leerkrachten binnen de klaswerking. De school stimuleert professionalisering op basis van behoeften en noden op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking. Ze heeft er in beperkte mate zicht op of de gekozen afspraken en maatregelen bijdragen tot het realiseren van haar visie op kwaliteitsvol onderwijs. De evaluaties beperken zich tot een aantal onderdelen en zijn niet altijd systematisch en cyclisch. Het is een werkpunt om hierover op schoolniveau afspraken te maken. Het monitoren van de effecten van de prioriteiten en de leerlingbegeleiding doorheen het traject en de bijhorende bijsturing kan meer uitgebouwd worden. De evaluatie is bijgevolg weinig systematisch en cyclisch.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit doelgericht op basis van diverse bronnen. Ze maakt hierbij gebruik van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Naast de genormeerde toetsen zijn er onder meer ook data uit observaties, kindgesprekken, klasevaluaties, portfolio en zorgteams. De school betreft relevante partners bij haar evaluaties en houdt daarbij rekening met de specificiteit van de doelgroep. De school benut bij haar evaluaties nadrukkelijk de resultaten en effecten bij de leerlingen. Het vormt een groeikans om meer aandacht te hebben voor de resultaten van de decretaal verplichte gevalideerde toetsen op het einde van het basisonderwijs.
Borgen en bijsturen BENADERT DE VERWACHTING	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten maar dat zicht is onvolledig. Ze bewaart en verspreidt niet altijd wat goed is. De school laat kansen liggen om haar werking vanuit de verschillende evaluaties bij te stellen. De minder goede resultaten van de gestandaardiseerde testen worden geëvalueerd maar de werking wordt slechts in beperkte mate bijgestuurd.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De begeleidingsprincipes

Begeleiding volgens het zorgcontinuüm VOLGENS DE VERWACHTING	De school hanteert een dynamische aanpak voor zorg. Ze begeleidt de leerlingen planmatig volgens een continuüm van zorg waarbij de mate van individualisering toeneemt naarmate de nood aan begeleiding stijgt. Het schoolteam verzamelt actuele en relevante context-, input- en outputgegevens over wat de ontwikkeling van leerlingen kan belemmeren en bevorderen. Hierbij worden de gegevens opgenomen in een zorgdossier dat voor iedereen transparant is. Daardoor heeft het schoolteam een goed zicht op de onderwijsbehoeften op school-, groeps-, kleuter- en leerlingniveau voor de vier begeleidingsdomeinen. Het schoolteam bepaalt begeleidingsdoelen, onderneemt preventieve acties en neemt maatregelen met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen. Deze doelen zijn in mindere mate resultaatgericht, evalueerbaar, realistisch, begrijpbaar en tijdsgebonden. Het schoolteam volgt de effecten van de begeleiding op school-, groeps- en leerlingniveau hierdoor nog vrij onvolledig op.
---	---

4.2 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Afstemming op het gevalideerd doelenkader VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig en nagenoeg volledig aan om een brede en harmonische vorming te realiseren. Ze zorgen op een degelijke wijze dat alle doelen uit het gevalideerd doelenkader de verwachte aandacht krijgen door onder meer het kleuterrapport. De verticale samenhang gebeurt binnen de klaspraktijk. Ze hebben hierbij sterk aandacht voor kennis, vaardigheden en attitudes.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. Ze sluiten aan bij de voorkennis van de kleuters onder meer door het samen formuleren van onderzoeksvragen. Het is een groeikans om ook de sterkste kleuters te blijven uitdagen. Leraren stimuleren de kleuters in het ontwikkelen van hun metacognitieve vaardigheden. De aanpak is activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. Het is een groeikans om meer aandacht te hebben voor het inoefenen en verankeren van nieuwe woordenschat. De leraren besteden aandacht aan exploreren, experimenteren en zelfontdekkend leren. Het aanbod sluit aan bij de interesses en de leef- en belevingswereld van de kleuters. Het is een groeikans om het aanbod te blijven verrijken, ruimer dan de directe leefomgeving van deze kleuters. Leraren fungeren als model bij het aanleren van strategieën. Kleuters krijgen ruimte voor zelfsturing. De leraren maximaliseren de tijd om te leren en te ontwikkelen.

Materiële leef- en leeromgeving
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren beschikken over de ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader na te streven. De ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de basis-, leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle kleuters. Er is een aanbod voor elke leeftijd. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Ze lenen gemakkelijk de gepaste materialen van elkaar, als verrijking voor hun klasomgeving. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.

4.3 Mens en maatschappij in de lagere afdeling

Afstemming op het gevalideerd doelenkader
BENADERT DE VERWACHTING

De aangeboden doelen sporen gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. Het is een werkpunt om de aangeboden doelen te laten sporen met de inhoud van het onderwijsaanbod. De school laat kansen liggen om alle doelen uit het gevalideerd doelenkader de aandacht te geven die wordt verwacht. De leraren hebben in mindere mate aandacht voor de verticale samenhang in de opbouw van kennis en vaardigheden over de leerjaren heen.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De leraren kiezen leeractiviteiten die sterk gericht zijn op een actieve betrokkenheid en inbreng van de leerlingen onder meer in de onderzoeken die leerlingen uitvoeren. Het vormt een aandachtspunt om voor alle leerlingen hoge verwachtingen, afgestemd op de naaste ontwikkeling, te stellen. De aandacht voor horizontaal samenhangende inhoud en contexten is waardevol. De leraren zetten sterk in op een degelijke taalondersteuning die is afgestemd op de noden van de leerlingen. Ze besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden onder meer door sterk in te zetten op het zelfstandig onderzoeken en de leerlingen te laten reflecteren over hun leerproces. De school kan de tijd om te leren voor alle leerlingen nog versterken.

Materiële leef- en leeromgeving
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De school voorziet voldoende degelijk materiaal om de leerlingen zelfstandig te laten onderzoeken. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het voeren van een beleid op leerlingenbegeleiding.
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 62, par. 1, 10 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 47ter - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 153septies
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij de afstemming op het gevalideerd doelenkader, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de materiële leer- en leefomgeving en de begeleiding volgens het zorgcontinuüm tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De begeleidingsprincipes

Begeleiding volgens het zorgcontinuüm ●

6.2.2 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Mens en maatschappij in de lagere afdeling
Afstemming op het gevalideerd doelenkader	●	◆
Onderwijs en begeleiding op maat		
Leef- en leerklimaat		
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	●
Effectieve feedback		
Materiële leef- en leeromgeving	●	●
Leerlingenevaluatie		
Leereffecten		

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de begeleidingsprincipes.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor mens en maatschappij in de lagere afdeling.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de regelgeving.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF